

ŽIVOTNÉ POISTENIE

10. prednáška

Ing. Mgr. Zuzana Krátka
zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

A POISTNO-MATEMATICKÉ KALKULÁCIE S ŇOU SPOJENÉ

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

Cenu v produktoch životného poistenia určujú tri základné faktory, ktoré sú známe aj pod názvom **aktuárska báza**:

- **technická úroková miera**,
- **kalkulované náklady**,
- **úmrtnosť**.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- **Technická úroková miera je dôležitý pojem, ktorý sa používa v poistnej matematike životného poistenia.**
- Slovenská legislatíva tento pojem pomerne dlho obchádzala, no z hľadiska vývoja úrokových mier na finančnom trhu a z hľadiska prispôsobovania sa legislatíve krajín Európskej únie bolo potrebné tento pojem oficiálne zdefinovať.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

„Technickou úrokovou mierou je úroková miera, ktorú poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne používa **na výpočet poistného a technickej rezervy na životné poistenie pomocou poistno-matematických metód.**

Technická úroková miera **je súčasťou poistnej sadzby** a predstavuje takú mieru zhodnotenia finančných prostriedkov, pri ktorej sa **hodnota budúcich záväzkov vyplývajúcich z poistenia vypočítaná poistno-matematickými metódami, rovná hodnote budúceho poistného.**“

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

MAXIMÁLNA VÝŠKA TECHNICKEJ ÚROKOVEJ MIERY

- Národná banka Slovenska je oprávnená upraviť maximálnu výšku technickej úrokovej miery. Hodnota maximálnej výšky technickej úrokovej miery v životnom poistení bola určená v súlade s článkom 20 (1) B a) smernice č. 2002/83/EHS Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 5. novembra 2002 týkajúcej sa životného poistenia, podľa ktorej **ak zmluvy obsahujú záruku úrokovej sadzby, príslušný orgán v domovskom členskom štáte stanoví jednu maximálnu úrokovú sadzbu.**
- Môže sa líšiť podľa meny, na ktorú zmluva znie, pričom nemá predstavovať viac ako 60 % sadzby emisií obligácií štátu, na ktorého menu zmluva znie.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

MAXIMÁLNA VÝŠKA TECHNICKEJ ÚROKOVEJ MIERY

- Maximálnu výšku technickej úrokovej miery určuje ministerstvo všeobecne záväzným predpisom, ktorý vydáva najneskôr do 31. marca kalendárneho roka, ak dôjde k zmene váženého aritmetického priemeru výnosov dlhopisov vydaných Slovenskou republikou s dobou splatnosti päť a viac rokov vydaných počas predchádzajúceho kalendárneho roka najmenej o jeden percentuálny bod voči váženému aritmetickému priemeru výnosov dlhopisov vydaných Slovenskou republikou počas kalendárneho roka predchádzajúceho roku začiatku platnosti aktuálnej maximálnej výšky technickej úrokovej miery.
- Poisťovne potom musia upraviť výšku technickej úrokovej miery od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka tak, aby jej výška nepresiahla maximálne povolenú výšku.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

MAXIMÁLNA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Keďže **smernica** č. 2002/83/EHS Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 5. novembra 2002 týkajúca sa životného poistenia, **neobsahuje presnú špecifikáciu dlhopisov, z ktorých je potrebné vychádzať pri stanovení maximálnej technickej úrokovej miery,** pri jej stanovení sa vychádzalo **z emisií štátnych dlhopisov s dobou splatnosti päť a viac rokov.**

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

Technická úroková miera predstavuje

garantované zhodnotenie technickej rezervy,

na ktoré má klient poisťovne zmluvný nárok **pri produktoch kapitálového životného poistenia.**

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Technická úroková miera je úroková miera, ktorú poisťovňa garantuje počas celej poistnej doby.
- To znamená, že počas celého trvania poistenia platí technická úroková miera, aká bola pri podpise poistnej zmluvy.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Vplyv vývoja technickej úrokovej miery na kapitálové životné poistenie je výrazný.
- Technická úroková miera je v konštrukcii produktu kapitálového životného poistenia prítomná neustále.
- Pri platení poistného sa premieta do komutačných čísel vznikajúcich finančným diskontovaním hodnôt z úmrtnostných tabuliek.
- Technická úroková miera je prítomná aj pri zhodnocovaní prostriedkov technických rezerv.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

VYŠŠIA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- **Vysoká technická úroková miera** teda poistné sadzby znižuje. I keď by sa to zdalo ako správne riešenie konkurenčného boja, inkasované poistné potom nemusí stačiť na vytvorenie adekvátnych prostriedkov technických rezerv poisťovne, predovšetkým rezervy poistného životných poistení v prípade poistných plnení.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

VYŠŠIA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Ak je technická úroková miera vyššia, potom je **poistné nižšie**, produkt je lacnejší a viac konkurencieschopný.
- Na druhej strane poisťovňa musí tvoriť vyššie technické rezervy, čo zvyšuje tlak na poisťovňu pri alokácii prostriedkov rezerv. Stratégia umiestnenia musí byť agresívnejšia a výnosnosť aktív vyššia, s čím je spojená aj vyššia rizikovosť.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

NIŽŠIA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Pre technickú úrokovú mieru platí, že **nízka technická úroková miera** zvyšuje poistné sadzby, ktoré potom nemusia obstáť v konkurencii poistných produktov ostatných poisťovní.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

NIŽŠIA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Stanovenie nižšej technickej úrokovej miery je pre poisťovňu bezpečnejšie, ale **zvyšuje cenu poistenia**.
- To musia sledovať hlavne poisťovne ponúkajúce svoje produkty cez maklérske spoločnosti, kde sú ceny produktov poisťovní v priamej konfrontácii.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

NIŽŠIA TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

Vývoj výšky technickej úrokovej miery má v posledných rokoch celkovo klesajúcu tendenciu.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

Kedže životné poistenia majú dlhodobý charakter, **poist'ovne zväčša volia konzervatívnejší prístup pri stanovovaní technickej úrokovej miery.**

- V porovnaní s podielovými fondmi alebo niektorými termínovanými vkladmi sa môže javiť úroveň technickej úrokovej miery nízka. Je však potrebné uvedomiť si, že jej výška je pre poist'ovňu záväzná a poist'ovňa garantuje, že prostriedky rezerv budú zhodnocované počas celej poistnej doby aspoň vo výške technickej úrokovej miery.
- **Ak poist'ovňa dané zhodnotenie nedosiahne, musí rozdiel vyrovať z vlastných prostriedkov.**
- V prípade, že poist'ovňa dosiahne lepšie zhodnotenie ako je technická úroková miera, pri produktoch s podielom na zisku sa vytvorený prebytok rozdelí medzi poistencov.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÉ POISTENIE

- V kapitálovom životnom poistení je garantovaný úrok, ktorý je určený na začiatku zmluvného vzťahu, tj. technická úroková miera.
- Ak poist'ovňa zhodnotí rezervy lepšie, pripíše zvyčajne klientovi aj výnos.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- Ak klientom záleží na výške garantovaného úroku, je lepšie si uzatvoriť kapitálové životné poistenie keď je TUM vyššia.
- Poist'ovne dávajú zvyčajne klientom aj podiel na výnosoch, ktoré poist'ovne dosiahnu z investovania technických rezerv. Tento výnos však vopred nie je známy, a preto ho poist'ovne nemôžu klientom garantovať.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- **Skutočne dosahované výsledky** hospodárenia životnej poist'ovne sa väčšinou líšia v prospech poist'ovne od jej kalkulovaných hodnôt pri vzniku poistenia.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

TECHNICKÁ ÚROKOVÁ MIERA

- **Skutočná úmrtnosť** v kapitálovom životnom poistení je rozdielna ako kalkulovaná, **skutočné správne náklady poisťovne** sú nižšie ako kalkulované a taktiež **miera zisku skutočne dosahovaná investovaním** na finančnom trhu býva vyššia než kalkulovaná technická úroková miera.

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk

Ďakujem za pozornosť

Prednáška z predmetu **Životné poistenie** v akad.roku 2007/2008, prednášajúca **Ing.Mgr Zuzana Krátka**, zuzana.kratka@euba.sk